

[Jacob Lindenskov]

medfører ganske vist yderligere afmatning – det giver sig udslag i ledighed og udvandring – men på sigt vil landskassens likviditet stabiliseres. At Færøerne for første gang i mange år kan fremvise overskud på handelsbalancen, modsvares desværre af udbredt arbejdsløshed og stigende udgifter på det sociale budget.

I bestræbelserne på at finde alternative bæredygtige løsninger vil de initiativer, der nu er taget af Færøernes politisk ansvarlige myndigheder, give et godt grundlag for at forstå situationens ramme alvor. Begivenhederne, der har præget verden og Europa i de senere år, har på sin vis ramt øsamfundet i Nordatlanten på en meget hård måde, som vi dårligt kunne forestille os, endsiige forberede os på og slet ikke, hvis det ulykkelige skulle ske, at vi må indstille torskefiskeriet på grund af ressourcetsvigt.

Når vi i morgen skal afslutte behandlingen af lovforslag nr. L 281 vedrørende besættelsestidens ofre, er det et længe næret færøsk ønske, som bliver opfyldt. Færøerne har i denne folketingsamling taget en række initiativer på det fælles lovgivningsområde, og jeg vil meget gerne til slut udtrykke min tilfredshed med den behandling, lovforslagene vedrørende Færøerne har fået her i Tinget fra regeringen og alle Folketingets partier i denne samling.

Og så vil jeg blot ønske fortsat god sommer.

Helle Degn (S):

Der har i årets løb udviklet sig et bredt samarbejde mellem partierne på det uddannelsespolitiske område, noget, som uddannelsessektoren sukkede efter i 1980'erne. Jeg vil bare fremhæve fire politiske tiltag ved denne lejlighed.

I sidste uge enedes et bredt flertal om en afvikling af adgangsbegrænsningen til de videregående uddannelser. Adgangsreguleringen havde udviklet sig helt grotesk med et karakterræs, som var helt urimeligt over for de unge og ganske uset rent uddannelseshistorisk. Vi er glade for at have fået sat en stopper for dette ræs og gradvis fået indført fri adgang. Vi sikrede også med dette brede forlig 26.000 nye uddannelsespladser fordelt over 4 år, og sidst, men ikke mindst stoppede vi grønthøsteriet – de hovedløse besparelser på de videregående uddannelser – som også skadede kvaliteten og dermed udbyttet af uddannelserne.

I går og i dag har alle partier minus SF bekræftet, at 2 års intense forhandlinger om en ny styrelseslov er lykkedes. Jeg vil godt benytte denne lejlighed til endnu en gang at opfordre SF til at overveje deres stillingtagen til dette forlig. Ideologiske faner blev sænket til fordel for et resultat, som forenkler og effektiviserer uddannelsesinstitutionernes muligheder for at forvalte ressourcerne og uddannelsesansvaret, som decentraliserer økonomi og kompetence, som sikrer kvaliteten ved, at uddannelse også kan rekvireres udefra, og ved, at to repræsentanter udefra, udpeget af Det Forsknings- og Uddannelsespolitiske Råd, indgår både i konsistorium og fakultetsråd. Den klare ledelsesstruktur er skabt med denne aftale, samtidig med at medarbejder-, TAP- og studenterindflydelsen også er fastholdt. Den politiske bredde, der er skabt om den nye styrelseslov, er et godt, men også et stærkt signal til uddannelsesinstitutionerne på vej ind i 1990'erne.

Den største uddannelsespolitiske udfordring i 1990'erne bliver, om Folketinget kan tage sig sammen til at få besluttet en reorganisering og forenkling af hele voksenerhvervsuddannelsesområdet og voksenefteruddannelsesområdet. Socialdemokratiet vil gerne give vores bidrag til at finde løsninger, som kan samle bredt flertal i Folketinget, i løbet af den næste folketingsamling.

Socialkommissionens anbefalinger erindrer os om 1980'ernes politiske skandale: uddannelsesrationeringen. Det vil være glædeligt, hvis de borgerlige partier nu har opgivet denne politiske strategi over for de unge. En tredjedel af alle unge får ingen erhvervskompetencegivende uddannelse. Det er for dårligt. Danmark ligger på femtepladsen i Europa med hensyn til antallet af unge under 18 år, som er under uddannelse. I både Tyskland og Frankrig har op imod 90 pct. af ungdomsgenerationerne adgang til eller følger en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Vedrørende Socialkommissionens anbefalinger vil vi også gerne pege på, at vi tror, der er brug for en pædagogisk fornyelse af erhvervsuddannelserne, og vi mener, at der skal arbejdes med en bedre kobling mellem 9.-10. klasse og erhvervsuddannelserne. Nogle kommuner og erhvervsskoler er allerede gået i gang, og det vil vi studere nærmere, ligesom de forsøg, der udbydes med en tredje uddannel-